

[Bertel Dahlgaard.]

3 år og ikke sagt det til mig noget før? Nogle af ulykkerne kunne måske have været afværget.

De tre eksempler på mine ulykkesgerninger, som det ærede medlem nævnte, var imidlertid meget dårligt valgt. Jeg har lavet langt større ulykker på andre områder. Nu først huslejeloven af 1937, som jeg ganske rigtigt har et stort ansvar for. Det ærede medlem mener, at loven om retsforholdet mellem ejer og lejer har taget ejendomsretten fra ejerne. Sig mig, ved det ærede medlem ikke, at det i dag er alle store og små husejeres drøm at kunne vende tilbage til denne lov, fordi man nu ser, at den delte sol og vind lige mellem ejer og lejer, såvidt det er menneskelig muligt? Det siger man nu til mig på grundejermøder; det skriver man til mig om.

Så var der den mærkelige udtalelse fra det ærede medlem om, at denne huslejelov hindrede det private byggeri. Ja, men kære — altså ærede medlem — der er aldrig bygget så meget her i landet som efter denne lovs givelse. I det sidste år før krigen fuldførtes der 24 000 lejligheder, heraf var langt den overvejende part opført af private. Byggeriet var i disse år i så god gænge, at vi ved krigens udbrud heldigvis havde 14 000 ledige lejligheder som en reserve at tære på i krigens første tid. Jeg kan ikke forstå, hvem der har bundet det ærede medlem denne skrøne om huslejeloven på ærmet.

Så var der lovforslaget om udbyttedeling, som jeg har medansvar for. Det lovforslag må det ærede medlem virkelig se at få læst. Det ærede medlem er jo tilhænger af frivillighed på alle livets områder, og dette lovforslag overlader helt til virksomhederne, om de vil indføre en form for udbyttedeling, men vil, hvis det bliver vedtaget, søge at medvirke til, at de, der indfører en sådan, gør det på grundlag af grundig viden og værdifulde erfaringer gjort af andre. Såvidt jeg ved, er Danmarks retsforbund med rette varm beundrer af den angelsaksiske verden. Udbyttedelingstankens praktisering i England er i dag et af de væsentligste led i arbejdet derovre for produktionsfremgang og større velstand. At de mindre virksomheders indehavere skulle være imod, at der i de større virksomheder skabes det bedst

mulige samarbejdsforhold mellem virksomhederne og deres medarbejdere, er da næsten utænkeligt. Nej, det er på helt andre områder, den danske håndværkerstands interesser overfor storbedrifterne skal værnes, men her har der aldrig været en håndsækning at hente fra det ærede retsforbund.

For yderligere at berolige det ærede medlem skal jeg minde om, at da retsforbundet havde en så betydelig leder herinde som dr. Axel Dam, støttede han varmt denne udbyttedelingstanke og anbefalede et lignende forslag som det, der nu foreligger. Det var, medens den mere ideelt indstillede del af retsforbundet endnu havde overtaget i partiet.

Endelig er der afbetalingsloven. Se, afbetalingslovens skærpelse betød ikke, at der ikke skulle kunne gives almindelig kredit på de vilkår, den enkelte forretningsdrivende selv bestemmer, når han selv tager risikoen. Afbetalingslovens skærpelse betød, at den mest usunde del af afbetalingssystemet blev fjernet, hvor efterhånden et stigende salg fandt sted med så ringe udbetaling, at en betydelig del af de solgte genstande før eller senere blev frataget dem, der havde købt dem. Den gamle afbetalingslov var til ulykke for mange mennesker, og hver uge var retsmyndighederne optaget af at tage varer tilbage fra snese af købere, der ikke kunne opfylde deres afbetalingskontrakt. Men her til kommer, at store dele af detailhandelen føler den nye afbetalingslov som en gavnlige sanering af handelen. Tidligere drev konkurrencen de handlende ud i en mere og mere hasarderet form for afbetaling. Når den ene handlende solgte med meget lille udbetaling, var den anden tvunget til at gøre det samme, og sådanne handlende måtte optage store lån til meget høj rente. Det ærede medlem skulle spørge sig for indenfor en større kreds hjemme i Odense; der er man også kendt med denne side af sagen. Der kan blive tale om at lempe på afbetalingslovens bestemmelser, når de økonomiske konjunkturer gør det ønskeligt at forcere forbruget, men vi skal sikkert aldrig vende tilbage til tidligere tiders usundhed på dette område.

Tilslidst vil jeg gerne rette et beskedent spørgsmål til det ærede medlem: Synes det ærede medlem alligevel ikke, at det er for groft, når han beskylder det radikale ven-